

Szöllősi Hírek

A Zsongorkő Baráti Kör lapja 2000. szeptember

/Dr. Páva István történész ünnepi beszéde./

Kedves magyar testvérek!

Ünnepelni jöttünk ide, Szent István királyt köszönteni. A naptárban a piros szín jelzi az ünnepet, a kiemelkedést a hétköznapi szürkesége, monotóniája, a mindennapok egyformasága közül. Kilátópontot jelez életünk vándorútján, ahol megpihenhetünk, visszatekint-

hetünk a múltra, a megtett útra s felmérhetjük az előttünk álló teendőket, feladatokat.

Hálaadás ünnepére jöttünk el valamennyien. Hálát adni a Gondviselőnek, hogy nemzeti létünk hajnalán egy nemporladó-kezü királyt adott nekünk, aki megmutatta számunkra, ezer esztendő magyarjai számára, a követendő utat, megszabta az irányt, hogy el ne tévedjünk a történelem útvesztőiben. Mai napon azonban nemcsak a kegyes, igazságos és békeszerető uralkodót köszöntjük, hanem hálát kell adnunk azért is, hogy „annyi balszerencse közt, oly sok viszály után” is, de megértük a magyar államiság ezeréves évfordulóját. A hazát párducos Árpád szerezte meg, de Szent István király volt, aki ezer esztendővel ezelőtt megalkotta a magyar államot. Az sem lehet véletlen – a történelem nem ismer véletleneket – hogy éppen az ideai évben ünnepeljük a kereszténységnek kétezredik évfordulóját, azt a nagy Szentévet, melyet világszerte ünnepel a katolikus egyház. Végezetül ünnepelni jöttünk ide az Árpádkori templom és a Jakabhegyi pálos-kolostornak az árnyékába, hogy Kővágószőlősen átvehessük a szent Királynak új szobrát.

Mit köszönhetünk Szent Istvánnak? Kérdezheti a mai kor emberé kissé cinikusan. Rövid a válasz; mindent. Mindent, amiben élünk, mozgunk és vagyunk. Az iskolát, ahol gyerekeink tanulhatnak, az írásbeliséget, az írni és olvasni tudást, a könyvek örömét – hiszen ezer esztendővel ezelőtt alakultak az első magyar iskolák, a korábban ismert rovásírás helyét elfoglalta a kódexek készítése, a kolostorok, templomok falai helyet adtak az értékes könyveknek. István Király verette az első magyar pénzt, lehetővé téve a gazdasági életet. Ezüstjének oly értéke volt, hogy külföldön érdemesnek tartották hamisítani, s a Skandináviában nagyszámban talált magyar ezüstpénzleletek bizonyítják, hogy a magyar udvarban szolgáló Norman-varég zsoldos testőrök mint valutát küldték haza családjuknak magyarországi keresményüket. István király gondoskodott a közrendről és közbiztonságról, törvényei és az első magyar bírósági rendszer működése megvetette a magyar jogállam alapjait. Létrehozta a magyar

közigazgatást, kiépítette a megye-rendszert, mely ezer éven át oly sokszor volt a magyar függetlenségi gondolat utolsó mentsvára. Az ő rendelkezéseire vezethető vissza nemcsak Baranya vármegye, de a pécsi püspökség megszervezése is, mint a koronázáskor felket apostol utód megszervezte a magyarországi egyházat, tíz püspökséget alapítva, s templomok, kolostorok sokaságával gazdagította a magyar földet. Ő rendelte el a vasárnapi munkaszünetet, de az első szociális ellátást is, akkoriban ispotálynak nevezett kórházakat hozott létre, s saját személyében élen járt az elesettek, a szegények megsegítésében.

S akkor még nem beszéltünk a három legnagyobb, legfontosabb témakörrel, a magyarságról, a kereszténységről és az európaiságról.

Közhely, hogy a Kárpát-medencében a magyarok kivételével egyetlen nép nem tudott magának tartósan hazát alapítani. A római hódítás és a magyar honfoglalás közti időben először germán, majd ázsiai eredetű lovas nomád népek sűrűn váltották egymást. Az ijtat feszítő népek füvet és vizet keresve vándoroltak az eurázsiai sztyeppéken nyugat felé, s egymást követő hullámokban ütköztek bele a már letelepedett európai népek falába, hogy azon előbb utóbb felmorzsolódjanak. Kimagasló katonai teljesítményeik, nagy hadvezérek ellenére hosszú távon bukásra voltak ítélve, egy-egy karizmatikus vezetőjük – ilyen volt Attila az Isten ostora, a hun király, vagy a világ egyik leghatalmasabb birodalmát létrehozó Dzsingisz-kán – halála után rövidesen széthullott a nagyhatalom, s ma már csak történészeket foglalkoztatják viselt dolgaik, az egykori félelmetes besenyőkről, kunokról, uzokról az emberek többsége sohasem hallott.

/Elgondolkoztató párhuzam, hogy az Európa meghódítását célzó s számos mongol-tatár vonással rendelkező szovjet- orosz birodalom sem élte túl a nyolcvan esztendőt!/
Az aktuális közelmúlt jugoszláv eseményei is bizonyítják, hogy tartósan egyetlen nemzet sem szegülhet szembe az európai közösség eszméivel.

Szent István Európához integrálta a magyarságot, mely ettől az időponttól kezdve a nyugat védelmezőjévé változott. A kereszténység, Európa „ideológiája” korábban sem volt ismeretlen a magyar nép előtt. Már a szlávok apostolai Ciril és Metód is kapcsolatba kerültek az őseinkkel, Bulcsú és Árpád unokája Tormás Bizáncban felvették a keresztiséget, s megkeresztelkedett Géza nagyfejedelem és felesége Sarolt nagyszony is.

Náluk azonban ez még inkább csak gyakorlati politika volt – „elég gazdag vagyok ahhoz, hogy két Istennek is szolgáljak” vélekedett Géza. Szent Istvánnál az új vallás már szilárd meggyőződés világnézetévé vált. „Én csak apostoli vagyok, ő azonban valódi apostol” mondotta róla a pápa mikor híret vette cselekedeteinek.

Ettől a perctől kezdve magyarság és kereszténység mindig egymással párhuzamosan haladó eszmék. Mindig magyar és keresztény sohasem magyar vagy keresztény.

/folytatás a 2. oldalon./

/folytatás az első oldalról/

Történelmünk során a nagy magyarok mindig egyben nagy keresztények is voltak s megfordítva is ugyan ezt láthatjuk. Az Árpád-ház talán az egész világon a legtöbb szentet adó dinasztiája volt az Egyháznak, Hunyadi János győztes kardjának markolatán ott volt a rózsafüzér, a szentolvasó, a 42 csatában, fegyveres összecsapásban résztvevő Bethlen Gábor hányatott élete során mindvégig magával vitte, s naponta olvasta a Bibliát. Imádságokat írt Zrínyi Miklós a költő és hadvezér, Rákóczi Ferenc a vezérlő fejedelem s Széchenyi István a legnagyobb magyar. Hogy a XX. Századra is kitekintsünk, Teleki Pál élete utolsó estéjén szentgyónást végzett s másnap reggel áldozni szándékozott...

Másrészről a magyar püspöki kar karddal a kézben esett el az ország védelmében a Mohi-síkon éppen így, mint Mohácsnál, a római egyház bíborosa, Fráter György orgyilkos merényletnek lett áldozata a két pogány közt egy hazáért munkálkodva, s a prédikátorok a gályarabságot is vállalták magyarságuk érdekében. Megemlékezhetünk a honvédseregeket feszülettel a kézben rohamra vezető tábori lelkeszeiről, vagy Mindszenty bíborosról, aki Rómát és magyar hazáját vallotta élete vezérlő két csillagának.

Ami az európaiságot illeti, Szent István elfogadta az új értékrendet, az európai gondolatnak a szimbóluma volt az olasz földről, francia pápa által küldött korona, mely a legenda szerint eredetileg a lengyel fejedelemnek szántak s melyet német szerzetes hozott magyar földre Árpád-dédunokájának. István király lebontatta az akkori vasfüggönyt, utakat, kereskedelmi és zarándokutakat nyitott Magyarországon át s az akkori idők turistáinak, zarándokoknak szálláshelyet biztosított Rómában és Jeruzsálemben.

Ezek az utakon érkeztek az európai eszmék, a művészeti és kulturális irányzatok Magyarországra, de soha nem lépték túl a Kárpátok és Al-Duna vonalát. Ez volt az akkori Európa határa. A Kárpátokon túl már a bizánci kultúrkör aranyfűstös ikonjai irányították a közgondolkodást. Hozzánk még eljutott a román és a gót építészet, a humanizmus és a reneszánsz, gondoljunk csak Mátyás király visegrádi udvarára, a hitújítás Luteri, kálvini és unitárius ága. Elterjedt az ellenreformáció, a barokkstílus. Ezt az európai képet látják uralkodni a magyar tájakon. A magyar kisváros főterén ott áll Szentháromság szobor, Szent Flórián oltja a tüzet, Szent Vendel őrzi a jószágot, Szent Donát vigyáz a szőlőtermésre s a hidakon, vízpartokon áll Nepomuki Szent János szobra. Itt van Európa.

Mit tanít, mire oktat ma Szent István?

A család intézményének állítólagos korszerűtlenségével szemben a 42 éven át tartó boldog házasság példáját állítja eléünk. Több fiatal korban elhalt gyermek mellett ott áll Szent Imre herceg alakja. Szent apa, szent fia és boldog címmel kitüntetett feleség és édesanya minden mai magyar családnak példaképe kell, legyen. Országépítő édesapa, férjével a mindennapi gondokat megosztó s ország boldogulását imájával, a koronázási palást himzésével szolgáló édesanya s a trónörökös feladatait ellátó, győztes hadsereget vezető, de emellett Isten országát építő, kolostorokat ellenőrző fiú ritka a történelemben!

Felismerte István király, hogy semmiféle barát, semmilyen – mégoly hatalmas – és erős szövetségi rendszer sem elegendő annak az országnak a megvédelmezésére, amely nem tudja, vagy éppenséggel nem akarja magát megvédelmezni, amely nyárspolgári, álhumanista, kényelmi szempontokból nem

akar katonát látni, s meg akarja szüntetni a hadsereget. A győztes király, aki hosszú uralma alatt minden háborúját megnyerte s nem vesztett sohasem csatát, újjászervezte a határvédelmet s az akkori idők két csodafegyverét adta katonai kézbe a kétélű egyenes nehéz norman kardot és a rövidnyelű félelmetes csatabárdot, melyet majd Szent László király kezében látunk győztesen felvillanni. Szent István a fiának írt intelmeiben arról beszél, hogy az „ispánoknak, vitézeknek hűsége, erőssége, serénysége, okossága a királyság egyik ékessége. Mert ők az országnak védői, az erőtlenek oltalmazói az ellenségnek rontói, a határszéli tartományok növelői. Ők teneked vitézkedjenek, ne szolgáljanak... mint tanácsbeli a tanácsban, úgy az ifjak a fegyverforgatásban gyakorolják magukat”. A korabeli felfogás szerint a katonaszkodás a szabad emberek kiváltsága volt, a rabszolga sunyonyoghatott odahaza a kuckójában, neki mindegy, hogy milyen nyelven parancsolnak, csak megtölthesse a gyomrát.

Eppen a maihoz hasonló átmeneti korban, amikor a magyarságot a kereszténység, tehát bizonyos fokig idegen eszmevilággal való megismerésre ösztökélte, jól látta, hogy átvehető, ami hasznos, ami szükséges, de a nemzet megőrzendő, nem igazgathatja a magyarokat, akármilyen csábító is idegen módszerek szerint, mert ahogyan írta „melyik görög igazgatóná a latinokat görög erkölcsök szerint, avagy melyik latin igazgatóná a görögöket latin erkölcsöknek szerinte? „

Felhasználta az országba érkező –különbéle nyelveket, szokásokat, tanultságot és fegyvereket magukkal hozó vendéglovagokat, de gondoskodott róla, hogy azok elmagyarosodva, a hazai földben gyökeret verjenek, s kimagasló nemzetségeknek legyenek megalapítói Magyarországon, életükkel tudásukkal a magyarságot tegyék gazdaggá és erősebbé. Ne egy vértelen, színtelen, a keresztény Nyugat gyarmataként tengődő állam kialakításán munkálkodjanak. Ezért nem kalandorokat, szerencselovagokat hívott be országába, de a szellem legkiválóbb embereit, Adalbertet Prágából, Gellértet Velencéből, Asztrikot németföldről, Zoerardot Lengyelországból, Bonipertet Franciaországból. Ügyelt azonban arra, hogy ezek mellett is ott álljon – az őket majd felváltó magyar utód, így Szent Gellért mellett ott szenvedett vértanúhalált a magyar Bód és Beszteréd, Bonipertet magától értetődő természetességgel követte a pécsi püspöki székben a honfoglalók sarjából származó Szent Mór.

Meg kell emlékeznünk Szent István nemzetiségi politikájáról is. „Gyenge és törekeny az egynyelvű és erkölcsű ország” idézzük gyakran már közhelyként az Intelmekben elmondott tanítását. Ehhez az elvhez évszázadok során ragaszkodott is a magyarság. A szlovákok ezer esztendőn át, a horvátok közel 900 évig, az erdélyi szászok majd 800 esztendőn keresztül megőrizték nyelvüket, népi azonosságukat. A később érkezőkről is ugyanúgy el lehet ezt mondani. Büszkén vallhatjuk, hogy nálunk, történelmünkben nem volt Szent Bertalan éjszaka, állami inkvizíció, nem égették tízezzrel a „boszorkányokat” mint a „művelt” nyugaton. A vallásszabadságot elsőnek Európában a kis Erdély országgyűlése mondta ki.

/folytatás a 3. oldalon./

/folytatás a 2. oldalról./

Amikor a nemzetiségi kérdés előtérbe került, olyan emberek foglalkoztak vele, mint Széchenyi, Wesselényi, Deák és Eötvös –hogyan csak a legnagyobbakat említsük, vagy a XX. században a „szent Istváni gondolat” előharcosát, Teleki Pált. Büszkéek lehetünk erre, ha körülnézünk a mai világban, a baszkok, bretonok, korzikaiak szervezkedéseit látjuk, ha észleljük, hogy Anglia 350 éve nem tudta megoldani az írek kérdését, a Balkánon és a Kaukázusban még mindig csak az „etnikai tisztogatás” az egyetlen megoldás, hasonlóan az évszázados amerikai kormánypolitikához, hogy csak „a halott indián a jó indián”.

István király itt él közöttünk. Nemcsak tanításában, példájában, de fizikai valóságban is. Itt örizzük országunkban a Szent Jobbot, nemzeti létünk egyik legbecsesebb ereklyéjét. Ez nem simogató, áldást osztó jóságos kéz, de ökölbe szorított férfimarkok, kardforgató kéz, mely keményen kormányozta az országot. Erő, energia sugárzik ma is belőle, az örök értékekért való erőfeszítésre, ha kell harcra, készlet bennünket. „Ezer év óta, hogy a magyar nemzetet ismerjük, csak azok tudták kellőleg kezelni, akik úgy bántak vele, mint a nemes paripával, akik erősek voltak, nem erőszakosak, kik keményen tartották a zablát, sarkantyúzták, ha kellett, de nem ütötték-verték” írta róla a XIX. sz. végén az Árpádház egyik legkiválóbb kutatója. / Pauler Gyula / Vagy ahogy a XIII. századból való verses zsolozsma mondja:

Ha a nemzet mesterének
Mást is birna vallani
Tetszett volna istenének
Más apostolt küldeni.
Ám e nyaka, délceg fajta
Kardos markú nemzetet
Nem más, csak egy magafajta
Harcos téríthetett meg.
Az oroszlánt megigézni
A nagy Sámson kelletek,
Magyaroknak prédikálni
Erős király küldeték.

Itt van közöttünk a Szent Korona, melyet a magyar nép közfelfogása már egy évezrede Szent István személyéhez fűz. A magyar közjog szerint csak az volt a törvényes király, aki a Szent Koronával koronáztatta meg magát, akinek Szent István koronája érintette a fejét.

Sorsa azonos volt a magyar népével. Elveszett göröngyös erdélyi utakon, ellopták s a zajló folyó jegén menekültek vele, próbálgatták fejükre a szultán sátorában a janicsártisztek, elásták a Duna árterületén, félbevágott benzineshordóban rejtegették, de ott ragyogott a 63 történelmi vármegye földjéből készített dombon a király fején, amikor megtette a ha-

gyományos négy kardvágást s imádkozott előtte a pápai nuncius.

Mindig az országot jelentette, sohasem a királyságot, mint államformát, vagy éppenséggel egy-egy királyt. Ebben különbözik a legtöbb nyugati koronától, mely egyes uralkodóknak művészi és ékes diadémja, hideg és élettelen ékszer a múzeumok mesterséges megvilágításában. A Szent Korona élő, misztikus erőt áraszt magából. Övé volt minden hatalom gyökere, az egység szimbóluma volt az ország háromrésze szakadásának másfél évszázada alatt.

Az ország területe a Szent Korona teste volt, Verecke híres utjától az Adria kéklő vizéig, Pozsonytól, az ősi koronázó várostól Csiksomlyó kegytemplomáig, az országlakosok a Szent Korona tagjai voltak, valamennyien, tekintet nélkül nyelvükre, nemzetiségükre. S amikor éretlen ideológiák nevében letaszították a helyéről, széthullott Szent István birodalma.

A Korona lekerült az államfő fejéről, de méltó helyen ragyog a magyarok Nagyasszonyának, Boldogasszony anyánknak fején. Szent István király mintegy végrendeletként Mária oltalmába ajánlotta az egyházat püspökeivel és papjaival s országát előljáróival és népével.

Azóta ragyog a magyarok patrónájának fején a Szent Korona, nemcsak a barokk falusi templomok kopott oltárképén, régi pénzekben, bélyegeken, löporfüstös, golyóütötte honvédszászlókon, de a magyar nemzet minden tagjának szívében is. Ezért szállott hozzá mindig bizalommal az ének:

Boldogasszony Anyánk, régi nagy Patrónánk
Nagy ínségben lévén így szólít meg hazánk
Magyarországról, édes hazánkról,
Ne feledkezzél el szegény magyarokról!

Szent István király érdemeire hivatkozva bizton reméljük, a továbbiakban sem fog megfeledezni országáról, ahogyan őseink nevezték, Mária országáról, a Regnum Marianumról és annak lakóiról, rólunk, szegény magyarokról.

Ezekkel a gondolatokkal köszöntsük Szent István új szobrát Kővágószőlősen!

VICC

Négyéves málnatövek elvihetők őszi kiszedéssel.

Daniék, Kővágószőlős, Jókai u. 2/A.

Pistike mondd ki betűnként, hogy "szomszéd"!

- sz-o-m-sz-é-d

- Nagyszerű! Na és mit jelent, az hogy "szomszéd"?

- Egy néni, aki mindig kölcsönkéri a kávédarálónkat!

Kövágószőlős, 2000. Szent István napja

Augusztus 20. délután 14 óra 50. Kövágószőlős főterén gyülekeznek az emberek. A meghívó szerint a hivatalos ünnepségre, ennek keretében a millenniumi zászló átadására, államalapító István király emlékművének avatására és elismerések, kitüntetések átadására kerül sor.

Rekkenő a hőség. Talán 40 fok is lehet. A nap perzselő sugarakkal tűz az ünneplőkre, szellő se rezdül. Aki teheti árnyékos helyre húzódik, csak néhány meghívott vendég, a szereplők és a képviselő-testület tagjai állják a forróságot. Az égen felhőnek nyoma sem látszik, néhány esernyő is előkerül kis árnyékot adva.

A Dani Béláné vezényelte nyugdíjas énekkar jóvoltából felcsendülnek a Himnusz jól ismert dallamai. Sokan velük énekelnek. Majd egy legényke, Buzás Feri áll a mikrofon elé. Verset mond a zászlóról. Vászon és bot? kérdi a költő a fiatal versmondó tolmácsolásában, de mindjárt választ is ad. Nem, a zászló annál sokkal többet jelent.

A vers után dr. Oberfrank Ferenc államtitkára a szó. A kormány millenniumi zászlaja minden magyar települést megillet. Jelképezi nem csupán a múltat, az 1000 esztendő államiságot, hanem azt, hogy nemzetünknek, a magyar kormánytól minden település - legyen az nagyváros, község vagy kicsiny falu, - lakói számára üzenet. Azt jelenti, az ott élők nincsenek egyedül, számíthatnak az országra, a kormányra, egymásra. A millenniumi lobogót Bátor József polgármester, Perger Dezsőné zászlóánya és Lezsákné Csima Mária jegyzőasszony veszi át, majd a zászlószentelés következik. A szentelést Werner Imre kanonok végzi.

Szent István király emlékművének avatása előtt dr. Páva István történész mond beszédet. Méltatja első királyunk államférfiúi nagyságát, maig ható bölcsességét. A nemzeti színű szalagot a polgármesterrel együtt oldják el, és lehull a lepel. Előttünk áll a háromszínű márványból és bronzból készült emlékmű. Rajta Szent István dombormű képmása, a jogar és az országalma koronázási jelvények. Percekig megilletődöttség látszik a résztvevőkön.

Szót kér az alkotó, Fábos György szobrász. Rövid technikai ismertetőt ad a műről és nem titkolja, nemzeti érzelmű lévén igen kedves szívének ez az alkotás.

Most pedig két kedves kislány, Horváth Zsanett és Sárközi Eleonóra lép elő. Istvánról énekelnek.

Az ünneplők között mocorgás támad. A községi elismerések átadása következik. Először a két díszpolgár, Perger Dezsőné és Simon Antalné veszi át a díszes oklevelet, a megtisztelő címmel járó aranyláncot. Előbbi községünk szülötte, sok évtizedes pedagógusi munkája során helyi és környékbeli gyerekek ezreit tanította, készítette fel az életre. Iskolaigazgatóként ment nyugdíjba. Utóbbi szülésznő volt, sok-sok mai felnőtt a segítségével látta meg a napvilágot. Millenniumi aranyérem kitüntetésben részesülők következnek, név szerint Buzás Ferenc helybéli gádzálgató (a 90 éves Feri bácsi he-

lyett fia, Buzás Andor veszi át az érmet), Csicsvári Istvánné nyugalmazott iskolaigazgató és dr. Tímár György plébános, történész.

A képviselő-testület ajándékában részesül jó munkája elismeréseképpen 11 önkormányzati dolgozó.

Hagyomány, hogy augusztus 20-án elismerésben részesülnek a legrendezettebb porták tulajdonosai. Sorban vehetik át a plakettet, pénzjutalmat, oklevelet a nyertesek.

Végezetül a Szózat csendül fel.

A résztvevők a hőségtől elcsigázva szélednek szét, de magukban megállapítják, Kövágószőlős egyik legszebb, legszínvonalasabb ünnepségével méltón állított emléket István királyunknak.

Miért nem szeretem a stratégiai gyereket?

Ne lepődjön meg a kedves Olvasó, először magam is értetlenül álltam e kifejezés hallatán. Mi az, hogy „stratégiai gyerek”?

Nos, a szociológusok, társadalomkutató szakemberek régóta használják ezt a fogalmat. Stratégiai gyerek az, akit szülője a célból hoz a világra, hogy az utána kapott állami és egyéb támogatásokból, segélyekből éljen meg a család, ne kelljen tartósan munkát vállalni. Ilyenképpen a gyerek felnevelésének anyagi hátterét nem a szülő munkája, hanem a társadalom támogatása (családi pótlék, önkormányzati, társadalombiztosítási, Vöröskereszt stb. segélyek) biztosítja. A felmérések szerint a stratégiai gyerek után szerzett jövedelem egy része nem a gyermek fejlődését szolgálja, hanem piára és cigire is futja belőle, vagy éppen a játékautomaták nyelik el. Mellesleg Kövágószőlősen is van nem egy olyan anya, aki világeletemben egyetlen napot sem dolgozott, de több gyerek után kapott jövedelemből tarja fenn a családot.

Nem tehetek róla, nekem szimpatikusabbak azok, ahol a szülőnek munkaviszonya van, dolgozik, és maga igyekszik eltartani utódjait. Mindemellett (hacsak nem fekete munkát végez) adót és járulékot fizet, azaz hozzájárul az ország nagy, közös kasszájához, ezen belül mások stratégiai gyerekének neveléséhez is.

Ezért üdvözlöm a jelenlegi családtámogatási intézkedéseket, ahol a munkaviszonyban álló, gyereket nevelő szülők adókedvezményben részesülhetnek.

Jó-jó, de a stratégiai gyerek nem tehet semmiről. Őt ezért nem kellene hátrányba hozni. – hangzik az ellenvetés.

Igaz. De az is sokszorosan igaz, hogy az említett családokban felnövő gyerekből stratégiai szülő lesz, aki újra támogatásokra, segélyekre, munka nélküli életre alapozza gyerekvállalását.

Hát ezért nem szeretem és a stratégiai gyerekeket.

Kő-Po

Kövágószőlős legrendezettebb portái 2000-ben

A bírálóbizottság egész évi értékelése alapján 2000-ben a legrendezettebb lakóházak tulajdonosai. A következők: plakett és jutalom: Galamb István (Zrínyi u.), Mátyás Ferenc (Rákóczi u.), Póla Csaba (Mecsek u.), Újtelep 2. épület lakóközössége. Elismerő oklevél: Bátor József (Rákóczi u.), Buzás Vendelné (Rákóczi u.), Temmert József (Rákóczi u.).

M.P.

BUZÁS ANDOR:

HÉTKÖZNAPOK NAPLÓJÁBÓL

VIDÉKI TURIZMUS

Nagy nyári turistaidényünk zárult, kiáltsunk kórusban: szép volt fiúk, de a magyar nem áll meg félúton! Mert még mindig a veszteglés állapotában leledzik a falusi, mezei turizmus! A Hortobágyhoz közelálló körök véleménye szerint ott idén is még bőven maradt állóhely, holott a táj most a lehető legklasszikusabb: soha még ennyi tikkadt szöcskenyáj, s minden sárgult fűszálon ott függ a nemzet-túlélés kettős titkának ős-turáni felirata a "Nem, nem soha" meg a "Zimmer frei". Ami volt - mégis szép volt. Könnybe lábadt szívünk tája, amikor a napnyugoti jövevény visongó hitvese oldalán fotografálgatta a szittyá kaszkadőröket, akik úgy álltak lábukkal a futó lovat, a zötyögős átmenet idején is, hogy közben hetykén nagyokat durrogattak a Nyugat orrába-fülébe, s még csak meg sem billent fejükön az a nagy magyar karimájú levéddiai sombrero!

De eszembe jut hosszúbajszú öregapámnak - aki nem tudta még, hogy újságíró leszek - kedvenc szavajárása, hogy: - gyerek, amíg én nem érek rá, nadrágszíj terhe mellett, vigyázz a magyar mezei image-re! - nos, már emiatt is, én jóval, de jóval többet szeretnék! Azt, hogy amikor mind több vendégünk megtér napnyugoti hazájába, első dolga legyen rohanvást felkeresni illetékes vidékminiszterét, s magából kikelve a szemébe mondani, hogy: - Késlelteted ám az anyád integrációját, de nem ezért a derék országét, amelynek régiófejlesztője két év alatt - amikor anyjukommal utoljára ott jártam - többet tett a magyar mezőn, mint dicső ezeréves történelmük alatt a török, tatár! Mindehhez, persze, tudom, nagyszámú új szálláshely kívántatik, ahonnan belátható mezeink izes valósága, s melyek egyben népi zamatúak. Bár még a bebújni való illatos szénaboglya sem kutya, már ahol akad, a szomszédos országok turistáinak pedig az olcsóbb szalmakazal, ami nem illatos és csak kicsit szúr - de inkább szánjuk erre az állattartók üres szénapajtaikat. Építhetnénk eleve használaton kívülinek szánt csűröket, leverhetnénk a lakatot az idén bezárt présházakról és pincékről, de legalkalmasabbak: a hatalmas üres gépszínek és omladozó jószágartató telepek, amik különösen magyarosak és otthonosak, hiszen nem az oroszok ürítették ki, hanem mi. A vetést sem tapossák össze az idegenek, mert odamehetnek parlagon át... Ám ha minden kötél szakad, alhatnak ott nyugodtan, ahol én gyermekkoromban fent említett nagyapámmal: egy magyar udvar közepére állított kocsin, ahol felettünk volt a csillagos európai ég, alattunk a fonnyadó lucernában cirregtek a megszorult tücskök. És e hétezeresillagos nyitott hotelban ők is úgy álmodjanak rólunk, ahogy én álmodtam a magyar mező jövőjéről, s a Nyugatról, amely csak azért nem tapsol neki momentán, mert éppen kitarja felé a karját... Ahogy én álmodtam egy régi nyár minden éjszakáján, egy fillér nélkül teljes panzióval.

Elhangzott: 2000. szeptember 3-án a Kossuth adón.

A nyugdíjasklub hírei

Az ez évi regionális nyugdíjas találkozók a Millennium jegyében zajlottak. Így jún. 24-én Pellérdén, augusztus 12-én Ózdfalun találkozott a nyugdíjasok szépszámú tábora. A seregszemle - mint általában mindenütt - délelőtt 10 órakor kezdődött a megjelentek köszöntésével, majd a klubok kulturális csoportjainak műsora következett. Az együttesek minden meghívásra új műsorral készülnek, és így mindig újat tudunk nyújtani a közönségnek és egymásnak. Az eddigi tapasztalat igazolja, hogy milyen nagy szükség van az ilyen találkozókra. A találkozók létszáma, az újratalálkozások öröme a bizonyíték arra, hogy a nyugdíjas korosztálynak milyen nagy szüksége van a kapcsolatra és annak ápolására. Ezeknek a találkozónak varázsa van, amely elfeledteti a felkészülés és az utazás fárasztó körülményeit. A szeretetteljes meghívók és az érzés, hogy várnak bennünket, életerőt ad és leírhatatlan örömet jelent az idős szíveknek. A siker, a taps, amiben részesülünk, a ráadás minden szépre. Júliusban négy új belépőt köszönthettünk tagjaink sorában. Két helyi lakost és egy

apátvarazsdi házaspárt, akik máris nagyon aktívan kapcsolódtak be a klub életébe.

Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy ilyen távolból a mi klubunkat választották közösségi kapcsolatként. Szeretettel várjuk mindazon nyugdíjas társainkat, akik a monoton magány szorító bilincset nehezen viselik és közösségi életre vágyanak. Csatlakozzanak hozzánk. Mottó: A bánat, ha elmondhatjuk valakinek aki azt megérti, megfélelődik.

Az öröm, ha elmondhatjuk, megkétszereződik. Ha senkivel nem osztjuk meg örömünket, bánatunkat, malomkő között őrlődünk. Tegyük ellene néhány lépést!

Klubtalálkozót minden második szombaton du. 5 órától tartunk a Művelődésház Klubtermében október 7-től számítva.

Találkozunk!

Dani Béláné klubvezető

KÖRNYEZETÁTALAKÍTÁS

Májusi taggyűlésünkön tették szóvá tagtársaink, amit mások is tapasztaltak, hogy a volt I. üzemtől délre, a bekötőút nyugati oldalán nagyarányú földmunkák folynak, a rekultivált terület szomszédságában. A község lakói a jelenséggel a megnövekedett tehergépkocsi-forgalom, valamint a keletkezett por vagy sár formájában találkozhattak.

Ezután néhányan megtekintettük a helyszínt, és fényképfelvételeket készítettünk az ott látottakról: arról, hogy nagy területről leborotválták a termőréteget, amelynek nyoma sem látszott a környéken. A keletkezett nagy kiterjedésű gödröt tovább mélyítették, a szélekre halmozott, szemlátomást értéktelenebb föld helyén teherautó-abroncsokat, fűliát, flakonokat és más szemetet láthattunk. A szándék nyilvánvaló: a behordott, - s legalább részben veszélyesnek minősíthető - hulladékot a fűretelt, és szeméttel keveredett földdel betakarják, a többszörösen veszélyeztetett vízbázis közvetlen közelében, az egyébként is agyonterhelt környezet veszélyeztetésével.

A munkálatok jellege és nagyságrendje okán felvilágosításért először a MECSEKÉRC Környezetvédelmi Rt.-hez és a Pécsi bányakapitánysághoz fordultunk. Válaszleveleikből kiderült, hogy az érintett terület az URÁNUSZ Kft. tulajdonában van (0212/2 hrsz.), és "telephely előkészítő földmunkák" végzésére kért és kapott engedélyt Pécs megyei jogú város Hatósági Főosztályának Műszaki Osztályától, mint elsőfokú építési hatóságtól. A Bányakapitányságot az eljárásba nem vonták be, ennek ellenére helyszíni szemlét tartott, amelynek eredményéről egyeztető tárgyalást is folytatott a pécsi hatósággal, de egyéb eljárásra hatáskör hiányában nem vállalkozhatott. Válaszukból az is kiderül, hogy az érintett területet szemétként tartják nyilván - ki tudja mióta, s kinek vagy minek a ráhatására?!

A Dél-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség levele röviden azt tartalmazza, hogy bejelentésünket követően helyszíni szemlét tartottak, s ennek nyomán felszólították az URÁNUSZ-t a környezetvédelmi előírások betartására, és egyéb kötelezettségeket is meghatároztak, melyek betartásáról ismételt helyszíni szemlén győződtek meg. Sem a Felügyelőség, sem a Bányakapitányság nem tapasztalta azonban azt, amit mi a saját szemünkkel láttunk, és felvételeinken megörökítettünk: ugyanis a korábbi tevékenység "eredményét" addigra jótékonyan leplező földtakaró alatt szunnyadt a szemét. Erre a körülményre hivatkozik jobb híján az építési hatóság is.

A történet tehát röviden: a község határában egy magáncég anyagi haszonszerzés céljából olyan tevékenységet folytatott, amely környezetkárosítással járt. Ehhez az engedélyt a jog-

szabály kijátszásával szerezte meg: a területen azóta sem létesült semmilyen telephely, s megjósolhatjuk, nem is fog. A cél a termőföldréteg letermelése és értékesítése volt, ezzel párhuzamosan némi szemét, hulladék "szőnyeg" alá söprése" is megvalósult - nyilván szintén nem anyagiaktól mentesen.

Ehhez a tevékenységhez asszisztáltak akarva-akaratlanul a fent említett szervek - s községünk önkormányzata is, amely a terület egy részét a vállalkozásnak értékesítette, de elmulasztotta a lakosság tájékoztatását, s nem tanúsította a jó gazda gondosságát sem - ezzel maguk is részesévé válva egy dicstelen "környezet-átalakításnak".

A tanulságot mindenki maga is leszűrheti, mindenesetre köszönet illeti a nyitott szemmel járó, környezetüket féltő polgárokat jó szándékú "akadémikusokoskodásukért", s reméljük, nem szegi kedvüket a fél sikert sem hozó tájékozódás.

**A Zsongorkó Baráti Kör
Környezetvédelmi munkacsoportja**

TÜRELEM

A héten az Új Dunántúli Naplóban többször is olvashattuk, hogy a pécsi önkormányzat a törvénynek megfelelően türelmi zóna kijelölését fontolgatja. Ennek lehetséges helyszíneként - több más lehetőség mellett - Tertyogó is felmerült, sőt mivel az újság többször is említi, mintegy ajánlja tájékoztatlanabb olvasóinak.

Szükségesnek tartjuk elmondani, hogy a községünk közelében esetlegesen kijelölendő türelmi zóna nem tartozik a lakosság számára kívánatos beruházások közé. A pécsieknek üzenjük, hogy nem tartjuk etikusnak saját problémánkat más kárára megoldani - itt nem idézhető, de a helyzetet jól jellemzi a közszájon forgó mondás a csalánról és büntetéséről. A mi lakosságunk sem kér ugyanis a megnövekedett forgalomból, vele a balesetveszélyből, sem a prostitúcióval együtt járó bűnözésből. Kér viszont határozott fellépést az önkormányzattól: képviseljük községünk érdekét a nagyvárossal szemben is következetesen, összefogva a szomszédos önkormányzatokkal. (A szóban forgó terület Kővágótöttös határa). Sok sikert kívánunk Pécsnek a probléma megoldásához azzal, hogy saját közigazgatási határukon belül legyenek úrrá gondjaikon.

hj

Pályázati felhívás

A Zsongorkő Baráti Kör pályázatot hirdet fiatal tehetségek támogatására.

A pályázat célja: anyagi segítséget nyújtani a fiatal, tehetséges kővágószőlősi lakosoknak tehetségük, adottságuk további kibontakoztatására.

Pályázatot nyújthatnak be azok a 12 és 25 év életkor közötti, állandó kővágószőlősi lakosok, akik a kultúra (zene, irodalom, képzőművészetek, stb.), tudomány-technika és sport területén elismerésre méltó eredményeket értek el.

A pályázattal elnyerhető támogatás egyszeri 10.000 Ft juttatás. 2000 évben támogatásban részesíthető legfeljebb 5 fő.

Pályázatot beadni a melléklet űrlapon lehet. Cím: ZSBK Kővágószőlős, Széchenyi u.4/1.

A beadás határideje folyó év október 15. Az elbírálás határideje f. év október 31.

A beadott pályázatokat (egy eseti bizottság előterjesztése alapján) a ZSBK taggyűlése bírálja el.

Holota Jenő
ZSBK elnöke

Pályázati adatlap

Alulírott megpályázom a Zsongorkő Baráti Kör támogatását.

1. Pályázó neve:.....

Címe:.....

Szül. hely. idő:.....

2. Tevékenység rövid ismertetése:.....

.....

.....

3. Elért eredmények felsorolása:.....

.....

.....

4. További tervek, elképzelések:.....

.....

Kelt.....

.....
aláírás

Tudja-e Ön?

- ❖ hogy golyvának (strúma) nevezzük a pajzsmirigy megnagyobbodását. Ez a mirigy a nyak alsó részén, a gége előtt helyezkedik el, normális esetben szinte nem is látható. Megnagyobbodás esetén kisebb- nagyobb, néha akár ökölnyi duzzanat formájában mutatkozik.
- ❖ hogy a pajzsmirigy jódtartalmú anyagokat (hormonokat) termel, melyek a sejtek anyagcseréjéhez szükségesek. Így az emberi szervezet működését számos ponton befolyásolják.
- ❖ hogy e szerv megnagyobbodásának sok oka lehet. Leggyakrabban jódhány, máskor gyulladás, immunbetegség, ritkán daganat áll a háttérben. A megnagyobbodás lehet egyenletes vagy göbös.
- ❖ hogy a golyva nem feltétlenül jelent egyet a mirigy rendellenes működésével, azaz működhet normálisan is. Ha a pajzsmirigy túlzottan működik, fő tünetek: a remegés, izzadákonyság, fogyás, szapora, nem ritkán egyenetlen szív működés, hőemelkedés, élnétség. Ezek a tünetek nagyban hasonlítanak az ideges panaszokhoz! Amennyiben csökkent működés áll elő, akkor fáradékonyság, lelassultság, testsúlynövekedés, székrekedés, menstruációs zavarok mutatkoznak. Érdekes, hogy a pajzsmirigy betegségek nőknél kb. tízszer gyakoribbak, mint a férfiaknál. A rendellenes működéssel rendszerint megnagyobbodás is jár.
- ❖ hogy a torokban, nyakban jelentkező fulladás- és gombócérzés legtöbbször nem strúma eredetű, hanem ideges panasz. Ha a golyva nagy, esetleg a szegycsont mögé terjed, akkor a légsőre gyakorolt nyomás miatt valóban okozhat fulladásos panaszt.
- ❖ hogy a pajzsmirigy betegségét tisztázni laboratóriumi, ultrahangos és izotópvizsgálattal lehet. Néha szövetszövetminta vételére is sor kerül, melyet egy vékony tűvel végeznek el.
- ❖ hogy a normálisan működő, de nagyobb pajzsmirigy nem okvetlenül kezelendő, csak akkor, ha nyomási tüneteket okoz. Jódhiányos strúma esetén jódagolása, jódozott konyhasó használata a megoldás. Ez utóbbi megelőzésre is ajánlott. Csökkent működés esetén hormontartalmú gyógyszer adagolásából áll a kezelés. Ha a mirigy túlzottan működik, gyógyszerrel lehet befolyásolni, vagy műtetre kerül sor. Ha műtét nem végezhető valamilyen ok miatt, radioaktív jódagása is egy lehetőség.

Dr. Pallós Zoltán
házi orvos

KERTÉPÍTÉS-KERTSZÉPÍTÉS? HORVÁTH-KERT!

Automata öntözőrendszerek, önfenntartó kerti tavak, csobogók, szökőkutak, pergolák, sziklakertek, sírkertek, gyeprésítés, díszfák, cserjék, örökzöldek.

Tervezés és kivitelezés GARANCIÁVAL!

SZEKERES ANDRÁS
Pécs 06-20/342-7801

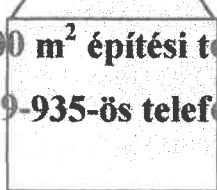
PÉCS VÁROSI LABDARÚGÓ SZÖVETSEG KÖRZETI BAJNOKSÁGÁNAK ŐSZI IDÉNY SORSOLÁSA

<u>VI.</u>	forduló	2000-09-24.	16.00
	<u>Kövágószőlős - Pécsvárad II.</u>		
<u>VII.</u>	forduló	2000-10-01.	15.00
	<u>Kövágószőlős - Drávaszabolcs</u>		
<u>VIII.</u>	forduló	2000-10-08.	13.30
	<u>Gyód - Kövágószőlős</u>		
<u>IX.</u>	forduló	2000-10-15.	13.00
	<u>Villány - Kövágószőlős</u>		
<u>X.</u>	forduló	2000-10-22.	14.30
	<u>Kövágószőlős - Orfű</u>		
<u>XI.</u>	forduló	2000-10-29.	11.00
	<u>Mágoecs - Kövágószőlős</u>		

ELADÓ

800 m² építési telek

Érd.: 449-935-ös telefonon lehet

Szöllősi Hírek

Készült 500 példányban
Felelős kiadó
 Holota Jenő
Felelős szerkesztő:
 Sándor Tibor
Szerkesztőség:
 Kövágószőlős Széchenyi u. 4/1
Nyomdai munka:
 Agora Nyomda
 Pécs